

Anti-Pestprotocol

Informatie over ons beleid tegen pesten voor medewerkers, leerlingen en ouder(s)/verzorger(s).

Almelo, Tubbergen: 4 mei 2026

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Stappenplan	4
Pesten	5
Pesten of plagen	5
Verschil tussen plagen en pesten	5
Plagen: luchtige en speelse interactie	5
Pesten: een ernstig en herhaald patroon	6
Hoe wordt er gepest?	6
Signalen van pesten	6
De gepeste leerling	6
De pester	7
De zwijgende meerderheid	7
Onze aanpak: de vijfsporenaanpak	8
Het schoolteam	8
Steun bieden aan het kind dat wordt gepest	8
Het begeleiden van de pester	8
De middengroep actief betrekken	8
Ouders van alle betrokken leerlingen meenemen in de aanpak	8
Het Canisius-stappenplan na een melding van pesten	9
Mogelijke routes meldingen	9
De mentor	9
Anti-pestcoördinator/leerlingcoördinator	9
De schoolleiding	10
De taak van de vakdocenten en andere medewerkers	10
Vertrouwenspersoon	10
Bijlage 1 Poster anti-pestten voor leerlingen	11

Vooraf

Je leest het anti-pestprotocol van Canisius Almelo en Tubbergen. Het protocol bevat informatie over het beleid tegen pesten voor medewerkers, leerlingen en ouder(s)/verzorger(s). Voor iedereen moet duidelijk zijn dat pesten niet wordt getolereerd en dat er actie zal worden ondernomen wanneer er wel gepest wordt.

We willen een school zijn waar leerlingen het fijn hebben. Daarom spant iedereen binnen Canisius zich in om ervoor te zorgen dat leerlingen zich prettig voelen op school. Een goed schoolklimaat is immers een voorwaarde om goed te kunnen leren en werken.

Ook voor medewerkers geldt uiteraard dat zij zich goed moeten voelen op school, hiervoor is binnen de Carmel een apart protocol opgenomen. Dit protocol richt zich specifiek op leerlingen.

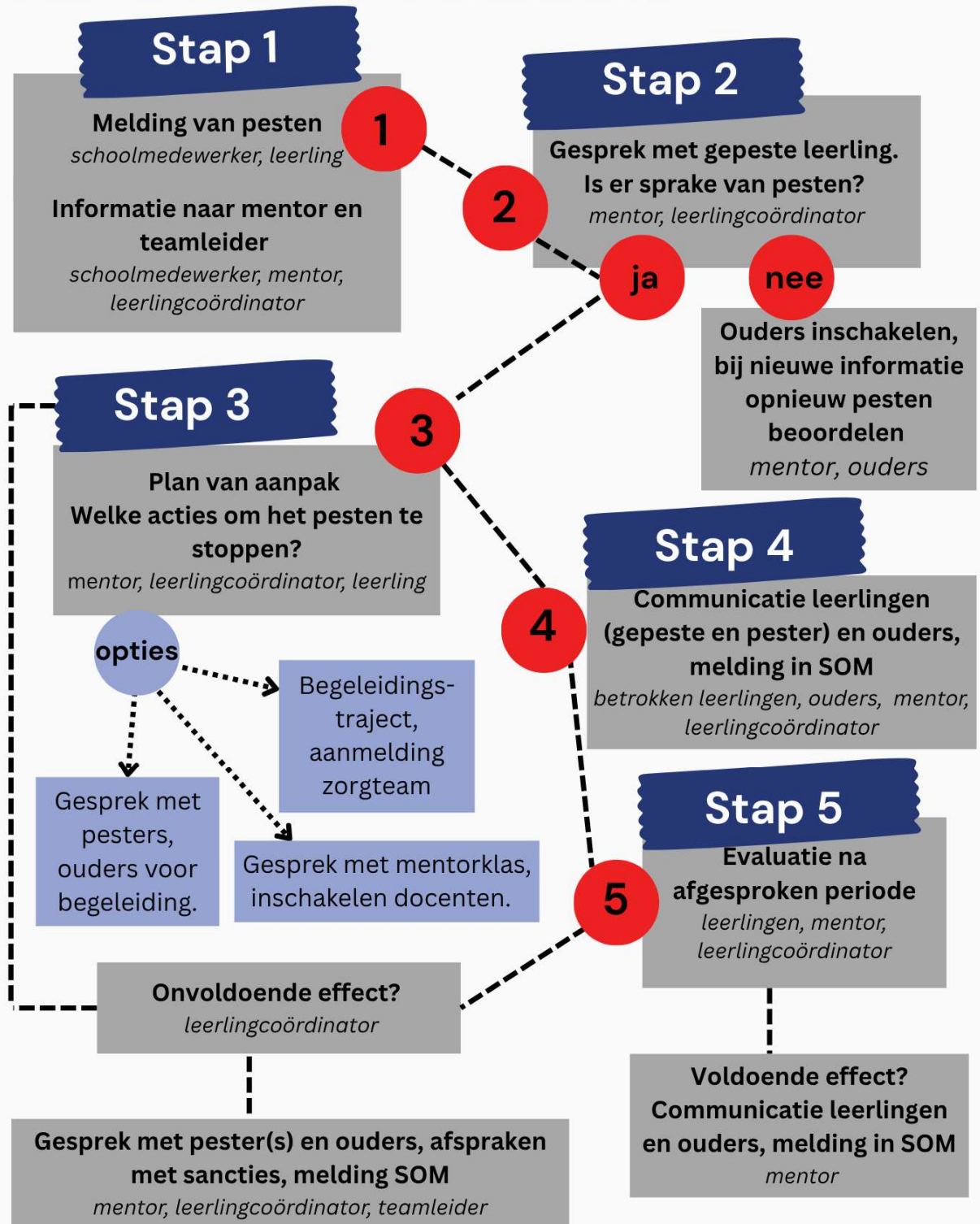
De school ziet pesten als een vorm van ongewenst gedrag. In het veiligheidsbeleid van Noord-Oost Twente is aangegeven hoe de school ongewenst gedrag in zijn algemeenheid wil tegengaan. Daarnaast is er de verplichte *jaarlijkse veiligheidsmonitor* zoals vastgelegd in de Wet Veiligheid op School (2015). De school heeft hiermee een wettelijke zorgplicht om de sociale veiligheid structureel te monitoren en hierop beleid te voeren. Dit pestbeleid is daarom een directe aanvulling op het bestaande schoolveiligheidsplan en sluit aan bij alle protocollen die binnen dit plan vallen.

Binnen dit protocol wordt daarom niet meer uitgebreid op dit aspect ingegaan.

STAPPENPLAN

ANTI-PESTBELEID

Pesten

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Conform de Wet Veiligheid op School (2015) en de definities van de Inspectie van het Onderwijs wordt pesten gekenmerkt door:

- herhaling
- intentie om schade te berokkenen.
- machtsverschil tussen pester en slachtoffer, dit onderscheidt pesten duidelijk van plagen.
- pesten vindt over een langere periode plaats.
- relatief nieuwe vormen van pesten zijn digitaal of online (cyber)pesten. Dit kan plaatsvinden via mobiele telefoons en sociale media, zoals WhatsApp, Instagram, Snapchat en TikTok, bijvoorbeeld om anderen lastig te vallen, uit te sluiten of belachelijk te maken.

De school erkent dat digitaal pesten (cyberpesten) een structureel onderdeel is van moderne pestproblematiek, en dat de school – ook wanneer dit buiten schooltijd gebeurt – verplicht is te handelen zodra het schoolklimaat wordt beïnvloed.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan: slachtoffers, pesters en de omgeving. Uit onderzoeken blijkt dat gepest worden gevoelens van eenzaamheid, depressie en angst vergroot. Het signaleren van pesten is sinds 2015 onderdeel van de wettelijke zorgplicht van de school. Alle medewerkers moeten alert zijn op signalen van sociale onveiligheid en bij vermoedens direct melden bij mentor en anti-pestcoördinator.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt. Daarom hebben docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders/verzorgers en leerlingen ieder een eigen verantwoordelijkheid.

Pesten of plagen

Verschil tussen plagen en pesten

In de schoolomgeving is het belangrijk om duidelijk het onderscheid te kennen tussen plagen en pesten. Hoewel beide geregeld voorkomen in de omgang tussen kinderen, verschillen ze sterk in intentie, vorm en effect. Een goed begrip hiervan helpt docenten, ouders en begeleiders om gepast te reageren en een veilige sfeer te creëren.

Plagen: luchtige en speelse interactie

Plagen is een lichte, vriendelijke manier van met elkaar omgaan. Het gebeurt meestal wederzijds en zonder dat iemand de bedoeling heeft een ander pijn te doen. Denk aan kinderen die elkaar plagend aanspreken over een grappig moment of elkaar bijnamen geven die geen nare gevoelens oproepen. Het doel is vaak om te lachen of de onderlinge band te versterken, niet om iemand te kwetsen.

Plagen gebeurt af en toe, in een relatie waar beide kinderen gelijkwaardig zijn en het leuk vinden. Het is van korte duur en heeft geen negatieve gevolgen. Sterker nog, plagen kan bijdragen aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden, zoals omgaan met humor en het inschatten van

grenzen. Plagen kan overgaan in pesten. Wanneer een leerling aangeeft het niet prettig te vinden en wil dat het plagen stopt, maar vervolgens gaat het door, dan wordt plagen als pesten ervaren.

Pesten: een ernstig en herhaald patroon

Pesten is daarentegen een schadelijke en terugkerende vorm van gedrag, gericht op het kwetsen, buitensluiten of kleineren van iemand. Er is sprake van een machtsverschil: de pester heeft meer invloed, kracht of status. Het gedrag komt steeds opnieuw voor en kan lichamelijke én/of emotionele schade veroorzaken.

Voorbeelden zijn structureel iemand negeren, herhaaldelijk uitlachen of schelden of fysieke agressie gebruiken. Slachtoffers van pesten kunnen langdurige problemen ervaren, zoals angsten, somberheid of een laag zelfbeeld. Daarom is het belangrijk om pestgedrag snel te herkennen en direct aan te pakken.

Hoe wordt er gepest?

Pestgedrag kan vele vormen aannemen. Sommige vormen zijn van alle tijden, maar elke tijd levert ook weer zijn nieuwe vormen van pesten op. We moeten vooral denken aan:

- Met woorden: vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken, gemene briefjes, mailtjes, berichtjes sturen
- Lichamelijk: trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen, slaan, krabben, aan haren trekken, wapens gebruiken
- Achtervolgen: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klemzetten of klemrijden, opsluiten
- Uitsluiting: doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes of bij groepsopdrachten
- Stelen, vernielen: afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op eigendommen, banden lek prikken, fiets beschadigen
- Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven, afdwingen om iets voor de pester te doen
- Cyberpesten: kwetsende of vijandige berichten via WhatsApp, Instagram, Snapchat, TikTok, Discord of andere platforms versturen, online intimidatie en digitaal opjagen, verspreiden van schokkende of ongepaste digitale inhoud, ongewenst online contact door onbekenden, verspreiden van privéinformatie of gevoelige beelden zonder toestemming, manipuleren, hacken of overnemen van accounts, online uitsluiting en groepsvorming tegen één persoon, digitale manipulatie van stem, beeld of foto's met behulp van AI-technologie.

Signalen van pesten

De gepeste leerling

Een kind dat wordt gepest, praat er niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Schuldgevoel
- Angst dat er door ouders/verzorgers en/of school met de pester wordt gepraat, zodat het misschien nog erger wordt
- Het probleem lijkt onoplosbaar
- Het idee dat hij/zij niet mag klikken
- Intimidatie

Mogelijke signalen van gepest worden, zijn:

- Niet meer naar school willen

- Thuis niet meer over school vertellen
- Nooit andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen aankomen
- Regelmatig hoofdpijn en/of buikpijn hebben
- Blauwe plekken
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zichzelf blesseren om niet naar school te hoeven
- Opstandig gedragen
- Altijd alleen staan/zitten (pauzes, tijdens lessen, andere activiteiten)
- Spijbelen
- Concentratieproblemen

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Jongens die pesten, combineren dat vaker dan meisjes met fysieke kracht. Pesters hebben vaak een positievere houding tegenover geweld dan hun leeftijdsgenoten. Zij kunnen zich vaak slecht inleven in hun slachtoffers en voelen zich nauwelijks verantwoordelijk voor hun daden, want voor hun gevoel vraagt het slachtoffer immers om gepest te worden. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Zij zijn of lijken populair te zijn, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieperliggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie.
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet). Als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij/zij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas.
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij/zij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau).
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid).

De zwijgende meerderheid

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te kunnen liften met de pester. Ook kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich echter afzijdig als er wordt gepest. Vaak voelen ze zich wel

schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen. In bijlage 1 een poster waarin we duidelijk maken dat pesten nooit oké is en dat er hulp geboden kan worden.

Onze aanpak: de vijfsporenaanpak

Een veelvoorkomende reactie op pesten is om de pester op de kop te geven en de gepeste leerling te troosten. Toch laat onderzoek zien dat pesten complexer is: er zijn meer betrokkenen dan alleen de pester en het gepeste kind. Ook omstanders spelen een rol doordat zij het pesten negeren of zelfs aanmoedigen. Daarom wordt pesten gezien als een groepsproces.

Bij een peestsituatie volgen wij de vijfsporenaanpak van Bob van der Meer:

Het schoolteam

- De school ontwikkelt en onderhoudt een duidelijk beleid rondom pesten en veiligheid.
- Docenten, mentoren en directie worden voorzien van voldoende kennis over pesten en de aanpak ervan, zowel schoolbreed als binnen de eigen klas.

Steun bieden aan het kind dat wordt gepest

- Het kind serieus nemen en goed luisteren naar zijn of haar ervaringen.
- Samen bespreken welke stappen mogelijk zijn om het probleem aan te pakken.
- Indien nodig professionele hulp inschakelen.
- De situatie blijven volgen en alert zijn op herhaling van het pestgedrag.
- Indien sprake is van structurele onveiligheid of sociaal-emotionele problematiek wordt de leerling besproken in het interne schoolondersteuningsteam (ISOT), zoals verplicht binnen de zorgplicht passend onderwijs.

Het begeleiden van de pester

- Met de pester bespreken wat de impact van zijn of haar gedrag is op anderen.
- De leerling helpen om op een positieve, respectvolle manier met klasgenoten om te gaan.
- Blijven benadrukken dat de schoolregels gelden voor iedereen.
- Duidelijke grenzen stellen en hier passende consequenties aan verbinden.
- Herhaald pestgedrag wordt geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (LVS), conform de wettelijke verplichting tot monitoring van sociale veiligheid. De antipestcoördinator ontvangt hiervan een melding.

De middengroep actief betrekken

- Met de klas praten over pesten en de rol die omstanders spelen.
- Leerlingen laten meedenken over manieren om het pesten in de klas of school te stoppen.
- De middengroep een betekenisvolle rol geven in het creëren van een veilige groepscultuur.

Ouders van alle betrokken leerlingen meenemen in de aanpak

- Ouders uitnodigen wanneer zij zich zorgen maken en het gesprek aangaan over pesten.
- Ouders informeren over situaties waarbij hun kind betrokken is geweest.
- Advies geven over pesten, inclusief informatie over mogelijke vervolgstappen (zoals aangifte).
- Met ouders samenwerken om het probleem pesten aan te pakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Het Canisius-stappenplan na een melding van pesten

Mogelijke routes meldingen

Binnen onze school zijn er in principe twee mogelijke vormen van het melden van een peestsituatie te onderscheiden.

1. via één van de medewerkers
2. via een knop op de leerlingensite van Canisius

Na elke melding wordt echter hetzelfde stappenplan gevolgd, ongeacht de manier waarop de melding is binnengekomen. Het stappenplan is schematisch weergegeven op pagina 4.

Hieronder volgt per betrokkene een korte beschrijving van wat van hem verwacht wordt in het kader van dit stappenplan.

De mentor

Wanneer de mentor een melding binnenkrijgt, gaat hij/zij na of ten aanzien van de betrokken leerlingen al eerder sprake is geweest van pestgedrag (actief of passief). Is het de eerste keer en overstijgt de situatie niet zijn eigen klas, dan handelt de mentor het zelf af; is de betrokken leerling al vaker (actief of passief) bij pesten betrokken geweest of zijn er ook andere klassen bij betrokken, dan meldt de mentor dit bij de leerlingcoördinator/anti-pestcoördinator.

Als de mentor een pestmelding na bovenstaande afweging zelf afhandelt doet hij/zij het volgende:

- De mentor voert een gesprek met zowel de gepeste leerling als de pester (evt. sluit de mentor van de pester ook aan) om het verhaal te horen. Daarna organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert hierbij tot goede afspraken te komen.
- De mentor informeert de ouders van beide leerlingen over de situatie en informeert de pester en diens ouders over het vervolgtraject bij herhaald pestgedrag.
- De mentor praat met de klas over de positie van de andere leerlingen in deze peestsituatie. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de leerlingen te benadrukken.
- De mentor plaatst een samenvatting van het voorval, de gesprekken en de gemaakte afspraken in SOM en brengt de leerlingcoördinator op de hoogte. Ook andere vakdocenten worden geïnformeerd om uitvoering van afspraken te bewaken.
- Tot aan het einde van het schooljaar waarin zich de peestsituatie voordoet, evalueert de mentor de voortgang na afgesproken periode. Hij/zij legt dit vast in SOM.

Anti-pestcoördinator/leerlingcoördinator

- De leerlingcoördinator is ook de anti-pestcoördinator en neemt de rol van de mentor over bij herhaling van het pestgedrag (onafhankelijk van wie de gepeste is of wie de pester is) of als de peestsituatie de klas van de mentor overstijgt.
- Hij/zij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
- In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
  - a. confronteren
  - b. mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
  - c. helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
- Hij/zij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de vertrouwenspersoon.

- Hij/zij stelt alle betrokken ouders en mentoren op de hoogte, wanneer er sprake is van terugkerend gedrag, verzoekt ouders om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
- Hij/zij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
- Hij/zij maakt een samenvatting van bovenstaande in het leerlingvolgsysteem en informeert de mentor(en). Alle informatie wordt vastgelegd in SOM.

De schoolleiding

- Indien het pesten niet kan worden verholpen door het volgen van de bovenstaande stappen informeert de leerlingcoördinator de schoolleiding. Vervolgens neemt de schoolleiding passende maatregelen.
- In ernstige gevallen kan de schoolleiding besluiten om te schorsen en zelfs om leerlingen te verwijderen.

De taak van de vakdocenten en andere medewerkers

Alle medewerkers hebben in dit geheel een signalerende en ondersteunende rol. Wanneer zij pestgedrag waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren richting de betreffende leerlingen en altijd melding hiervan maken bij de mentor van de gepeste leerling, zodat deze verdere actie kan ondernemen.

Van de vakdocenten wordt uiteraard ook verwacht dat zij, op verzoek van de mentor of de anti-pestcoördinator, gemaakte afspraken bewaken. Vakdocenten zijn verplicht op de hoogte te zijn van het pestbeleid en van de aanwezigheid en rol van de antipestcoördinator. Dit is onderdeel van de taak om actief bij te dragen aan de sociale veiligheid van leerlingen.

Vertrouwenspersoon

Elke locatie kent een vertrouwenspersoon, waar leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers altijd contact mee op kunnen nemen. Voor de contactgegevens verwijzen wij naar de website van Canisius.

Pesten? Praat erover. Je staat er niet alleen voor.

Geef jezelf nooit de schuld!

Het ligt niet aan jou!
Het zijn de pesters die hun houding moeten aanpassen

Praat erover met iemand die jij vertrouwt

Als jij niet praat, bescherm je de dader. Het kan spannend zijn, maar als je het niet vertelt, kan niemand je helpen.

Mak een melding op school

Wij willen je graag helpen om in een veilige omgeving te leren. We nemen de tijd voor je om samen de volgende stappen te bespreken

Tips

- Zoek iemand die **echt naar je luistert**, bijvoorbeeld je mentor, leerlingcoördinator of een vertrouwenspersoon
- Zoek een **rustig moment** om het te vertellen
- Zeg het **duidelijk** als je niet wilt dat de ander actie onderneemt
- Vraag vooral om te **luisteren** en **mee te denken** over de volgende stap om het pesten te stoppen
- Kijk voor meer tips op Stoppesteennu.nl

Pesten is nooit oké. Nooit!

Canisius